

לִמְד לְשׁוֹנֵךְ

התשע"ז - 2016 האקדמיה ללשון העברית * המזכירות המדעית * בעריכת בת־שבע ורדי

מִסְדָּת

■ פלטפורמה (מאנגלית: platform)

הטכנולוגיה הבסיסית של החמרה והתכנה של מערכת מחשב. תפקידה של המִסְדָּת להגדיר את דרך תפקוד המחשב ולקבוע את סוגי התכנה האחרים שהשימוש בהם יתאפשר באמצעותו. המילה מִסְדָּת שורשה יס"ד והיא כעין צורת נקבה של מִסָּד. בהקשרים אחרים הומרה המילה פלטפורמה במונחים רְצִיף, מִישֶׁרֶת (בבניין) ומְשֻׁטָּחִית (בכלי רכב).

סִבֵּר

(סביבת רשת)

■ סייבר (באנגלית: cyber-, מ־cybernetics)

סביבת פעילות משותפת לאנשים, למחשבים ולרשתות תקשורת, המאפשרת חליפת מסרים חופשית בין כולם. במילה סב"ר רמז לשורש העברי הקדום סב"ר (במקרא: שב"ר) הנושא משמעות של פעולה שכלית – מחשבה, הבנה, התבוננות ובחינת הדברים לעומקם וגם ציפייה ותקווה. כן הוא משמר את צלילי המילה הלועזית. בשנת תשע"ו הורה הרמטכ"ל לנקוט את המונח סִבֵּר בכל פרסומי צה"ל.

הִמְהָרָה

■ (באנגלית: overclocking)

הפעלת רכיבים אלקטרוניים (בדרך כלל חלקי מחשב) בתדר שיעון הגבוה מן התדר שהגדיר היצרן, לצורך שיפור ביצועי המכשיר (המחשב). תדר השיעון של מכשיר הוא רצף של אותות שבבואם במרווחים קבועים – גורמים להפעלה של המערכת. בפעולת ההמהרה מקטינים את המרווחים שבין פעימות השיעון, ועל ידי זה מגבירים את קצב הפעולה של המערכת.

תְּקָל

■ באג (מאנגלית: bug)

טעות, תקלה, שיבוש, פגם או קִשְׁל בתכנית מחשב. הִתְקָל גורם לקבלת תוצאות שאינן נכונות, להתנהגות של התכנה השונה מזו המצופה ממנה וכדומה. המילה תְּקָל שקולה במשקל שמות דוגמת נִקָר (פנצ'ר), קִשְׁל, נִגָף. בדיון בחלופה העברית ל־bug התקבלו הצעות רבות מן הציבור ובהן הצעות הנגזרות מן חֶרֶק בהשראת bug באנגלית – מונח שנכנס לתחום המחשבים מעגת המהנדסים. הפעולה שנעשית לצורך הסרת תקלים היא נְפִוּי תְּקָלִים (ניפוי תקלים; debugging).

תְּכֵמִין

■ 'ביצת פסחא' (באנגלית: Easter egg)

מנגנון סמוי בלתי מזיק בתכנית מחשב הנכנס לפעולה בעקבות ביצוע סדרה מסוימת של פעולות. התכמין הוא כעין חותמת אישית – לעתים מחויכת – של מפתח התכנה. המילה תְּכֵמִין גזורה מן השורש כמ"ן שנושא משמעות של הטמנה והסתרה, כמו בצירוף 'מכמונת מהירות'. בצלילה היא מזכירה גם את מילת העגה תחמון. תודה מיוחדת לחברת האקדמיה מלכה זמלי על המונחים מִסְדָּת ותכמין, פרי יצירתה.